

LEGE ARTIS

STUDENCKI KWARTALNIK MEDYCZNY

NUMER 6
ISSN 2544-0934

ZIELONA HERBATA,
CZYLI PRAWDZIWA
ESENCJA ZDROWIA

MŁODY
REUMATYZM

BORELIOZA
- REALNE
ZAGROŻENIE?

BIBLIOGRAFIA

NUMER 6

Spis treści

Borelioza - realne zagrożenie?

Wprowadzenie.....5

1. S. Pancewicz, A. Moniuszko-Malinowska, A. Garlicki, S. Grygorczuk, P. Czupryna, J. Dunaj, Diagnostyka i leczenie boreliozy z Lyme, Standardy Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych, Klinika Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Klinika Chorób Zakaźnych i Tropikalnych Uniwersytetu Jagiellońskiego CM w Krakowie, 2018 [dostęp 21.04.2019: http://www.pteilchz.org.pl/wp-content/uploads/2018/11/borelioza_z_lyme_2018.pdf]
2. D. Krzyczmanik, H. Sińczuk-Walczak, T. Wittczak, A. Cyran, C. Pałczyński, J. Walusiak-Skorupa, Borelioza w praktyce lekarza medycyny pracy, Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, Medycyna Pracy 2012;63(4):483–492
3. S. Pancewicz, Borelioza z Lyme – zasady rozpoznawania i leczenia, Klinika Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Pediatr Med Rodz 2014, 10 (2), 163–173
4. Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce w 2018 roku, podstawowe tablice robocze – wstępne dane stan w dniu 3.04.2019 r., Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru, Główny Inspektorat Sanitarny Departament Zapobiegania oraz Zwalczania Zakażeń i Chorób Zakaźnych u Ludzi [dostęp 22.04.2019: http://wwwold.pzh.gov.pl/oldpage/epimeld/2018/Ch_2018_Wstepne_dane.pdf]
5. W. Janiec (red.), Kompendium Farmakologii, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2015
6. J. Błaut-Jurkowska, M. Jurkowski, Borelioza – aktualny stan wiedzy, Przegląd Lekarski 2015; 72 (11)

Badania laboratoryjne w boreliozie.....6

1. Zajkowska JM, Pancewicz SA. Wybrane aspekty patogenezы i diagnostyki neuroboreliozy. Polski Przegląd Neurologiczny, 2007. T. 3 nr 2, s. 116-122.
2. Piecewicz-Szczęсна H, Mróz A, Muraczyńska B. Specyfika współpracy lekarza z pacjentem chorym na boreliozę: <http://elib.grsmu.by/bitstream/handle/files/5423/186-189%20z.pdf?sequence=1>
3. Wojciechowska-Koszko I, Mnichowska-Polanowska M. Serologiczna diagnostyka boreliozy z Lyme w praktyce laboratoryjnej. Post. Mikrobiol., 2015, 54, 3, 283–290.
4. Smoleńska Ż, Matyjasek A, Zdrojewski Z. Borelioza - najnowsze rekomendacje w diagnostyce i leczeniu. Forum Reumatol. 2016, t.2, nr 2, 58–64.
5. Gąsiorowski J, Witecka-Knysz E, Knysz B, Gerber H, Gładysz A. Diagnostyka boreliozy. Med. Pr. 2007; 58(5): 439–447.
6. Pancewicz SA, Garlicki AM, Moniuszko-Malinowska A, Zajkowska J, Kondrusik M, Grygorczuk S, Duna J. Diagnostyka i leczenie chorób przenoszonych przez kleszcze. Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych. Przegląd Epidemiologiczny 2015, 69(2): 421-428.
7. Paradowska-Stankiewicz I, Chreścijańska I. Borelioza z Lyme w Polsce w 2015 roku. Przegl. Epidemiol. 2017; 71(4): 513-517.
8. Kmiecik W, Ciszewski M, Szewczyk EM. Choroby odkleszczowe w Polsce - występowanie i trudności diagnostyczne. Medycyna Pracy 2016; 67(1): 73–87.
9. Koper OM, Kamińska J, Kemona H. Badania laboratoryjne w diagnostyce neuroboreliozy. Diagn. Lab. 2012; 48: 205–211.

Borelioza i stomatologia.....9

1. P. Huston: New-onset Bell palsy and Lyme disease [w:] Canadian Family Physician 2017; 63(12): 941
2. G. Heir, L. Fein: Lyme disease: considerations for dentistry [w:] Journal of Orofacial Pain 1996; 10(1): 74-86

3. S. Gasmi, N.H.Ogden i in.: Surveillance for Lyme disease in Canada 2009-2015 [w:] Canada Communicable Disease Report 2017; 43(10): 194-199
4. pod.red.: L. Kryst: Chirurgia szczękowo-twarzowa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
5. pod.red.: S. Bartkowski: Chirurgia szczękowo-twarzowa. Podręcznik dla studentów i lekarzy. Collegium Medicum UJ: Ages, Kraków 1996
6. W. Kmiecniak, M. Ciszewski, M. Szewczyk: Choroby odkleszczowe w Polsce – występowanie i trudności diagnostyczne [w:] Medycyna Pracy 2016; 67(1):73–87
7. J. Zajkowska, Wiesław Drozdowski: Neuroborelioza – trudności diagnostyczne [w:] Neurologia po Dyplomie 2013; 8 (1): 6-15
8. N. Jowett, R. Gaudin i in.: Steroid use in Lyme disease-associated facial palsy is associated with worse long-term outcomes [w:] Laryngoscope 2017; 127(6):1451-1458
9. J. Zajkowska, T. Hermanowska-Szpakowicz i in.: Neuroborelioza [w:] Polski Przegląd Neurologiczny 2006; 2(1) 13-21
10. M. Dudzińska, D. Stettner: Manifestacje kliniczne neuroboreliozy w materiale Oddziału Neurologii Dziecięcej w Chorzowie [w:] Neurologia Dziecięca 2011, 20(40): 27-33
11. E. Wolańska-Klimkiewicz, J. Szymańska, T. Bachanek: Orofacial symptoms erlated to boreliosis – case report [w:] Annals of Agricultural and Environmental Medicine 2010; 17:319-321

Antybiotykoterapia.....11

1. S. Pancewicz, A. Moniuszko-Malinowska, A. Garlicki, S. Grygorczuk, P. Czupryna, J. Dunaj, Diagnostyka i leczenie boreliozy z Lyme, Standardy Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych, Klinika Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Klinika Chorób Zakaźnych i Tropikalnych Uniwersytetu Jagiellońskiego CM w Krakowie, 2018 [dostęp 21.04.2019: http://www.pteilchz.org.pl/wp-content/uploads/2018/11/borelioza_z_lyme_2018.pdf]
2. D. Krzyczmanik, H. Sińczuk-Walczak, T. Wittczak, A. Cyran, C. Pałczyński, J. Walusiak-Skorupa, Borelioza w praktyce lekarza medycyny pracy, Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, Medycyna Pracy 2012;63(4):483–492

3. S. Pancewicz, Borelioza z Lyme – zasady rozpoznawania i leczenia, *Klinika Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Pediatr Med Rodz* 2014, 10 (2), 163–173
4. Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce w 2018 roku, podstawowe tablice robocze – wstępne dane stan w dniu 3.04.2019 r., Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru, Główny Inspektorat Sanitarny Departament Zapobiegania oraz Zwalczania Zakażeń i Chorób Zakaźnych u Ludzi [dostęp 22.04.2019: http://www.wold.pzh.gov.pl/oldpage/epimeld/2018/Ch_2018_Wstepne_dane.pdf]
5. W. Janiec (red.), *Kompendium Farmakologii*, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2015
6. J. Błaut-Jurkowska, M. Jurkowski, Borelioza – aktualny stan wiedzy, *Przegląd Lekarski* 2015; 72 (11)

Dietoterapia w boreliozie.....13

1. Godek A.: Nowoczesne metody leczenia boreliozy z koinfekcją (antybiotyki, żywienie). *Borgis – Medycyna Rodzinna* 3/2014, s. 147-151
2. Grzechowiak A.: Dieta w walce z kandydozą. *Naturoterapia w praktyce*, 1 (01)2017
3. <https://kcalmar.com/blog/2018/04/05/dieta-w-borelioze-na-co-zwracac-uwage/> [dostęp 06.06.2019]
4. <https://ncez.pl/choroba-a-dieta/inne/borelioza----znaczenie-terapeutyczne-diety> [dostęp 06.06.2019]
5. <https://dietetycy.org.pl/zywienie-w-borelioze/> [dostęp 06.06.2019]

Młody reumatyzm.....15

1. Romicka A. M. Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów. *Przewodnik Lekarza* 2001; 4, 12: 35-38.
2. Kosmała E., Korobowicz A., Olesińska E. Psychologiczne aspekty funkcjonowania dziewcząt z młodzieńczym idiopatycznym zapaleniem stawów. *Przegląd pediatryczny* 2004; 34, 1: 26-31.
3. Sudół-Szopińska I., Matuszewska G., Gietka P., Płaza M., Walentowska-Janowicz M. Imaging of juvenile idiopathic arthritis. Part I: Clinical classifications and radiographs. *Journal of Ultrasonography*

2016; 16: 225–236.

4. Petty R. E., Southwood T. R., Baum J. Revision of the proposed classification criteria for juvenile idiopathic arthritis: Durban. 1997. *The Journal of Rheumatology* 1998; 25: 1991-1994.
5. Kobus A., Kierklo A., Sielicka D., Szajda S. D. Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów a stan jamy ustnej. *Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej (online)* 2016; 70: 410-419.
6. Heiligenhaus A., Heinz C., Edelsten C., Kotaniemi K., Minden K.: Review for disease of the year: epidemiology of juvenile idiopathic arthritis and its associated uveitis: the probable risk factors. *Ocular Immunology and Inflammation*, 2013; 21: 180-191.
7. Romicka A.: Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów – obraz kliniczny, przebieg i leczenie. *Standardy medyczne. Pediatria*, 2010; 2: 189-193.
8. Romicka A.M., Musiej-Nowakowska E., Szymańska-Jagiełło W.: Kryteria klasyfikacyjne i obraz kliniczny młodzieńczego idiopatycznego zapalenia stawów. *Polski Merkurusz Lekarski*, 2002; 12: 157-159.
9. Żuber Z. Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów. *Pediatria po Dyplomie* 2012; 16, 2: 23-32.
10. Petty RE, Southwood TR, Manners P, et al. International League of Associations for Rheumatology classification of juvenile idiopathic arthritis: second revision, Edmonton, 2001. *The Journal of Rheumatology* 2004; 31: 390-392.
11. Żuber Z., Rutkowska-Sak R., Smolewska E., Korobowicz-Markiewicz A., Kobusińska K., Dobrzyniecka B., Klimecka I., Tłustochowicz W. Zalecenia postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w młodzieńczym idiopatycznym zapaleniu stawów o początku uogólnionym. *Stanowisko Zespołu Ekspertów przy Konsultancie Krajowym w dziedzinie reumatologii. Reumatologia* 2013; 51, 5: 328-331.
12. Rutkowska-Sak L., Gietka P. Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów. *Reumatologia* 2016; supl. 1: 76–79.
13. Rutkowska-Sak L (red.). Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów – nie tylko nowości. *Termedia Wydawnictwo Medyczne, Poznań* 2014.
14. Cellerini M, Salti S, Trapani S, D’Elia G, Falcini F, Villari N: Correlation between clinical and ultrasound assessment of the knee in children with mono-articular or pauci-articular juvenile idiopathic arthritis. *Pediatric Radiology* 1999; 29: 117–123.

15. Sudół-Szopińska I., Grochowska E., Płaza M., Pracoń G., Saied F., Walentowska-Janowicz M., Gietka P. Imaging of juvenile idiopathic arthritis. Part II: Ultrasonography and MRI. Diagnostyka obrazowa młodzieńczego idiopatycznego zapalenia stawów. Część II: Ultrasonografia i rezonans magnetyczny. *Journal of Ultrasonography* 2016; 16: 237–251.
16. Ravelli A, Ioseliani M, Norambuena X, Sato J, Pistorio A, Rossi F et al.: Adapted versions of the Sharp/van der Heijde score are reliable and valid for assessment of radiographic progression in juvenile idiopathic arthritis. *Arthritis & Rheumatology* 2007; 56: 3087–3095.
17. Sudół-Szopińska I, Kwiatkowska B, Prochorec-Sobieszek M, Pracoń G, Walentowska-Janowicz M, Maśliński W: Enthesopathies and enthesitis. Part 2: Imaging studies. *Journal of Ultrasonography* 2015; 15: 196–207.
18. Sudół-Szopińska I, Jurik AG, Eshed I, Lennart J, Grainger A, Østergaard M et al.: Recommendations of the ESSR Arthritis Subcommittee for the use of magnetic resonance imaging in musculoskeletal rheumatic diseases. *Seminars in Musculoskeletal Radiology* 2015; 19: 396–411.

Zielona herbata, czyli prawdziwa esencja zdrowia.....20

1. Kulczyński S, Gramza Michałowska A, Jankowiak J. Aktywność biologiczna zielonej herbaty. W: *Współczesne trendy w kształtowaniu jakości żywności / red. nauk. Dorota Piasecka-Kwiatkowska. Wydawnictwo Naukowe PTTŻ, Poznań 2016.*
2. Malczyk E, Majkrzak Ż. Żywieniowe czynniki ryzyka rozwoju raka piersi. *Probl Hig Epidemiol* 2015, *Żywieniowe* 96(1): 67-76.
3. Kania M., Baraniak J.: Wybrane właściwości biologiczne i farmakologiczne zielonej herbaty (*Camellia sinensis* (L.) O. Kuntze). *Borgis- Postępy Fitoterapii* 1/2011.
4. Nowak A., Klimowicz A.: Zdrowotne oddziaływanie polifenoli zielonej herbaty (*Camellia sinensis* L.). *Kosmos- Problemy Nauk Biologicznych*, 2013, t.62 (1), str.87-93.
5. Donejko M., Niczyporuk M., Gallacka E. i wsp.: Właściwości antynowotworowe galusanu epigallokatechiny zawartego w zielonej herbacie. *Postępy Hig Med Dosw (online)*, 2013; 67, str. 26-34.
6. Rusinek- Prystupa E.: Zawartość związków biologicznie czynnych w naparach różnych gatunków

- herbat w zależności od czasu parzenia. BROMAT. CHEM. TOKSYKOL – XLVI, 2013,1,str.48-52.
7. Turek I., Kozińska J., Drygas W.: Zielona herbata jako czynnik protekcyjny w profilaktyce i leczeniu wybranych chorób serca i naczyń. *Kardiologia Polska* 2012; 70 (8), str. 848-852.
 8. Nowak K, Porażyńska D, Ciesielska N, Podhorecka M, Zukow W. Rola zielonej herbaty w żywieniu pacjentów geriatrycznych. *Journal of Health Sciences*. 2014; 4(16): 139- 143.
 9. Ambrożewicz E., Zapora E., Szczepaniak M. i wsp.: Porównanie działania czarnej i zielonej herbaty na komórki śródbłonna. BROMAT. CHEM. TOKSYKOL. – XLIII, 2010, 1, str. 66 – 72.
 10. Sadowska-Krępa E, Pokora I, Podgórski T, Obara P, Domaszewski P. Wpływ suplementacji ekstraktem z zielonej herbaty na profil lipidowy krwi w warunkach spoczynkowych i powysiłkowych. *Probl Hig Epidemiol* 2015, 96 (3), 671–676.
 11. Błażejewska A, Dacyna N, Trzaska M, Kobylińska A. Właściwości przeciwbakteryjne i przeciwgrzybicze ekstraktów roślinnych oraz ich zastosowanie w stomatologii – przegląd piśmiennictwa. *Stomatologia Współczesna* 2016. 1231-3254. Vol. 23, nr 2, s. 54-57.
 12. Rady I, Mohamed H, Rady M, Imtiaz A. Cancer preventive and therapeutic effects of EGCG, the major polyphenol in green tea. Siddiqui & Hasan Mukhtar. *Egyptian Journal of Basic and Applied Sciences* 5, 2018: 1–23.
 13. Modernelli A, Naponelli V, Giovanna Troglia M, Bonacini M, Ramazzina I. EGCG antagonizes Bortezomib cytotoxicity in prostate cancer cells by an autophagic mechanism. *Scientific Reports* 5 2015: 15270.
 14. Cichoń Z, Miśniakiewicz M, Szkudlarek E. Właściwości zielonej herbaty. *Zeszyty Naukowe. Akademia Ekonomiczna w Krakowie* 2007, nr 743: 59-90.
 15. Cieszyńska A., Michocka K., Wieczorek D. i wsp.: Wpływ czasu ekstrakcji na aktywność przeciwdrobnikową naparów herbaty zielonej. *Problemy Higieny i Epidemiologii* 2011, 92 (4), str. 872-875.
 16. Kurlito K, Kurowski G, Laskowska B, Malinowska M, Sikora E, Vogt O. Wpływ warunków parzenia na zawartość antyoksydantów w naparach różnych rodzajów herbat. *Wiadomości Chemiczne* 2013, 67, 11-12, s. 1129-1147.
 17. Sylwia Sady, Maria Sielicka, Tomasz Pawłowski. Ocena potencjału przeciwutleniającego zielonej herbaty z dodatkiem miodu i cukru. *Farmacja współczesna* 2016; 9: 169-175.

18. J. Chłopicka J, Niedziela A, Bartoń H. Aktywność antyoksydacyjna i całkowita zawartość polifenoli w naparach kawy w zależności od jej rodzaju i sposobu przygotowania. *Bromat. Chem. Toksykol.* XLVIII 2015, 3, str. 278 – 282.
19. Wierzejska R.: Wpływ picia herbaty na zdrowie- aktualny stan wiedzy. *Przegląd epidemiologiczny* 2014; 68, str. 595-599.
20. Stępień M., Szulińska M., Bogdański P. i wsp.: Rola ekstraktu zielonej herbaty w leczeniu otyłości. *Wybrane Problemy Kliniczne. Forum Zaburzeń Metabolicznych* 2011, t.2 (4), str. 256-262.

KALENDARZ KONFERENCJI MEDYCZNYCH 2019

www.legartisskm.pl/kalendarz-konferencji/